

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі - Кодекс), розглянула Ваш запит про надання індивідуальної податкової консультації щодо порядку визначення доходу платником єдиного податку при здійсненні розрахунків за товар з використанням реєстраторів розрахункових операцій за допомогою платіжного терміналу і в межах компетенції повідомляє.

Правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг визначає [Закон України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" від 06 липня 1995 року N 265/95-ВР](#) (далі - Закон N 265). Дія його поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників

(уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі. Відповідно до пункту 1 статті 3 [Закону N 265](#) суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій з роздрукуванням відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених Законом, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок.

Розрахункова операція - це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки - оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця (абзац 4 ст. 2 [Закону N 265](#)).

Засади функціонування платіжних систем і систем розрахунків в Україні та загальний порядок проведення переказу коштів у межах України визначено в [Законі України від 05.04.2001 р. N 2346-III "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні"](#) зі змінами та доповненнями (далі - [Закон N 2346-III](#)).

Пунктом 1.27 ст. 1 [Закону N 2346-III](#) визначено, що платіжна картка - це електронний платіжний засіб у вигляді емітованої у встановленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання коштів у готівковій формі в касах банків через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором.

Платіжний термінал - це електронний пристрій, призначений для ініціювання переказу з рахунка, у тому числі видачі готівки, отримання довідкової інформації і друкування документа за операцією із застосуванням електронного платіжного засобу (пункт 1.321 статті 1 [Закону N 2346-III](#)).

Відповідно до пункту 1.4 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої [постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. N 22](#), безготівкові розрахунки - це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів.

Отже, термінал є пристроєм, призначеним для здійснення переказу безготівкових коштів, і квитанція терміналу підтверджує факт проведення безготівкового переказу.

Порядок застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності визначено у главі 1 розділу XIV Кодексу.

Відповідно до пп. 1 п. 292.1 ст. 292 [Кодексу](#) доходом платника єдиного податку для фізичної особи - підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 [Кодексу](#). При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг).

Платники єдиного податку третьої групи, які не є платниками податку на додану вартість, ведуть облік у порядку, визначеному п. 296.1 ст. 296 [Кодексу](#). Зазначені особи ведуть Книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумкам робочого дня, відображення отриманих доходів (пп. 296.1.1 п. 296.1 ст. 296 [Кодексу](#)).

Порядок ведення книги обліку доходів платників єдиного податку платників єдиного податку третьої групи, які не є платниками податку на додану вартість, затверджений [наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 р. N 579](#) (далі - Порядок N 579).

Відповідно до вимог п. 5 [Порядку N 579](#) записи в книзі обліку доходів виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема про кошти, які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою. Крім цього, підпунктом 3 пункту 6 [Порядку N 579](#) передбачено, що у графі 2 зазначається отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги. Таким чином, у разі використання платіжних терміналів при здійсненні розрахунків фізичною особою за товари (роботи, послуги), надані фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку, доходом такого платника єдиного податку вважається сума, що надійшла на розрахунковий рахунок.

Якщо при здійсненні розрахунків за товари (роботи, послуги) із використанням платіжних терміналів з суми виручки банком утримується комісійна винагорода за надані банком послуги з розрахункового обслуговування, то доходом фізичної особи - підприємця є повна сума виручки (з врахуванням суми комісії, утриманої банком). При цьому датою отримання доходів є дата надходження коштів на розрахунковий рахунок платника єдиного податку.

Одночасно зауважуємо, що у разі отримання доходу в готівковій та безготівковій, матеріальній або нематеріальній формі фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку запис в книзі обліку доходів та витрат здійснюється окремими рядками за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, у гривнях з копійками.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 [Кодексу](#) індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.